

Avrupa Birliğı tarafından finanse
edilmektedir

YANGINLARA KARŞI BELEDİYE HAZIRLIK VE MÜDAHALE STRATEJİSİ

Avrupa Birliği tarafından finanse
edilmektedir

Bu yayın Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir. İçeriği yalnızca Pozantı Belediyesi sorumluluğundadır ve her zaman Avrupa Birliği'nin görüşlerini yansıtmaz

Avrupa Birliği tarafından finanse
edilmektedir

İçindekiler

1. Giriş	5
2. Mevcut Durum Analizi: Toros Dağlarında Yangın Riskleri ve Müdahale Stratejileri	8
Toros Dağları'na Çevresel Bakış	8
Yangın Türleri ve Davranışları	8
Yangına Müdahale Stratejileri ve Mevcut Yönetimdeki Boşluklar	9
Hazırlık Konusundaki Mevcut Boşluklar	11
3. Yerel Afet Riskine Genel Bakış	13
Orman Yangını Risklerine Odaklanın	13
Geçmiş Veriler ve Yakın Zamandaki Olaylar	13
İlgili Diğer Doğal Afetler	14
Yetersiz Hazırlığın Etkisi	14
4. Yasal ve Politika Çerçevesi	17
5. Stratejik Amaçlar ve Hedefler	22
Belediyelerin Hazırlık Düzeyinin Artırılması	22
Yerel Afet Müdahale Sistemine Entegrasyon	23
Belediyeler Arası İşbirliğinin Teşvik Edilmesi	24
Kapasite Geliştirme ve Eğitim	24
Paydaş Katılımı ve Roller	26
Kapasite Geliştirme Programları	27
Koordinasyon Mekanizmaları	28
Kaynak Tahsisi ve Paylaşımı	29
7. Hazırlık ve Müdahale Sistemleri	30
Erken Uyarı Sistemleri	30
Tahliye ve Güvenlik Prosedürleri	31
Toplum Katılımı	32
8. İzleme, Değerlendirme ve Geri Bildirim	34
İzleme Takibi	34
Müdahalenin Etkinliğinin Değerlendirilmesi	35
Geri Bildirim ve Sürekli İyileştirme	36
9. Uygulama için Zaman Çizelgesi	38
Kilometre Taşları ve Teslim Edilecekler	38
Risk Azaltma Önlemleri	39

Avrupa Birliği tarafından finanse
edilmektedir

Yayın ve Yayımlama.....40

1. Giriş

Stratejinin Hedefi

Bu strateji belgesinin temel amacı, **katılımcı yerel yönetimlerin - Pozantı Belediyesi, Karaisali Belediyesi, Aladağ Belediyesi, Kozan Belediyesi ve İmamoğlu Belediyesi - orman yangını risklerine** özel olarak odaklanan **kapsamlı bir afete hazırlık ve müdahale sistemine entegrasyonunu** kolaylaştırmaktır. Bu entegrasyon, söz konusu belediyelerin **orman yangınları** ve diğer doğal afetleri **planlama, azaltma ve müdahale** etme kapasitelerinin artırılması açısından **büyük önem taşımaktadır**.

Orman yangınları doğal çevreye ve **Adana ilinde** yaşayan nüfusa yönelik önemli bir tehdittir. Yasal yükümlülüklerinin bir parçası olarak, belediyeler yalnızca **müdahale mekanizmalarıyla** değil, aynı zamanda felaket etkilerinin olasılığını azaltan proaktif **afet azaltma stratejileriyle** de donatılmalıdır. Bu strateji, yerel hazırlık çabalarını **5393 sayılı Belediye Kanunu** ve **AFAD Ulusal Afet Müdahale Planı (TAMP)** tarafından zorunlu kılınan kapsayıcı çerçevelerle uyumlu hale getirmeyi amaçlamaktadır.

Bu belediyelerin birleşik bir afet yönetim sistemine başarılı bir şekilde entegre edilmesi, orman yangını risklerine karşı **uyumlu bir bölgesel müdahale** sağlamak için kaynakları, bilgileri ve uzmanlığı paylaşarak **işbirliği içinde çalışmalarını** sağlayacaktır. Strateji, tüm belediyelerin ulusal afet yönetimi standartlarına uymasını sağlarken, daha iyi işbirliği ve koordinasyonu teşvik ederek **belediye düzeyinde dayanıklılık** oluşturmak üzere tasarlanmıştır.

Temel hedefler şunlardır:

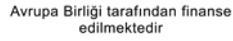
- Eğitim, tatbikat ve standartlaştırılmış müdahale prosedürlerinin geliştirilmesi yoluyla **belediyelerin** orman yangınlarına müdahale **kapasitesinin artırılması**.
- Kaynak paylaşımı ve ortak acil durum yönetimi protokolleri de dahil olmak üzere **belediyeler arası işbirliği mekanizmalarının oluşturulması**.
- Yerel afet hazırlık planlarının ulusal AFAD sistemi ile **entegrasyonunun güçlendirilmesi**, afet riskinin azaltılması ve müdahale için ulusal standartlarla uyumun sağlanması.
- Orman yangınlarına hazırlık konusunda **kamu bilincinin** ve toplum katılımının **artırılması**, böylece yerel düzeyde genel dayanıklılığın geliştirilmesi.

Bu strateji, tüm katılımcı belediyelerin, AFAD'ın ve diğer kilit paydaşların **ortak katılımıyla** geliştirilecek ve uygulanacak, böylece yaklaşımın Adana bölgesinin özel ihtiyaçlarına ve risklerine göre uyarlanması sağlanacaktır.

Yasal Çerçeve

Afet yönetiminde belediyelerin sorumluluklarına rehberlik eden temel yasal yetki **5393 sayılı Belediye Kanunu**'dur. **Kanun**, belediyelerin **orman yangınları, depremler, seller ve diğer tehlikeler** de dahil olmak üzere doğal afetleri hafifletmek ve bunlara müdahale etmek için planlar geliştirmesi ve uygulaması gerektiğini açıkça belirtmektedir. Yasa ayrıca belediyelerin

Bu yasal gereklilikleri entegre ederek ve yerel çabaları TAMP ile uyumlu hale getirerek strateji, katılımcı belediyelerin yalnızca ulusal yasalarla uyumlu olmalarını değil, aynı zamanda bölgesel hazırlık ve müdahale yeteneklerini geliştiren **kapsamlı, çok düzeyli bir afet yönetim sisteminin** parçası olmalarını sağlar.

etkili bir müdahale stratejisi geliştirmek için çok önemlidir. Toros Dağları'nda meydana gelen üç ana yangın türü **yüzey yangınları**, **tepe** yangınları ve **yer yangınlarıdır** ve her biri yangın yönetimi için benzersiz zorluklar sunar.

Yüzey yangınları Toros Dağları'nda en sık görülen orman yangını türüdür. Bu yangınlar tipik olarak **çalılar**, **otlar** ve **küçük ağaçlar** da dahil olmak üzere alçak bitki örtüsünü yakarken, genellikle gölgelikleri korur. **Pozanti bölgesinde**, yaz aylarında çalılar ve otların kurummasına ve yanıcı hale gelmesine neden olan kuru Akdeniz iklimi nedeniyle yüzey yangınları özellikle yaygındır. Yüzey yangınları, ölü organik maddeleri temizledikleri ve bazı bitki türlerinin yenilenmesini teşvik ettikleri için bazı durumlarda faydalı olabilir. Ancak, uygun şekilde yönetilmezlerse **taç yangınları** gibi daha tehlikeli biçimlere dönüşebilirler.

Taç yangınları yüzey yangınlarından çok daha tehlikeli ve yıkıcıdır. Bu yangınlar, özellikle **Karaisalı** ve **Aladağ** bölgelerinde bulunanlar gibi sık **iğne yapraklı ormanlarda**, ağaç tepesinden ağaç tepesine hızla ilerleyerek ağaç örtüsünü yakar. Taç yangınları tipik olarak güçlü rüzgarlar ve kuru koşullar tarafından yönlendirilir ve bu da geniş alanlara hızla yayılmalarını sağlar. Bu yangınların kontrol altına alınması zordur ve genellikle olgun ağaçların kaybı, orman yapısındaki değişiklikler ve toprak erozyonunun artması gibi önemli ekolojik zararlara yol açar. Dik yamaçların ve yoğun orman örtüsünün yaygın olduğu **Aladağ bölgesinde** taç yangınları, özellikle kuvvetli rüzgarlar ve bölgenin engebeli topografyası tarafından beslendiğinde hızla yayılabilir.

Yüzey altı yangınları olarak da bilinen **yer yangınları** Toros Dağları'nda daha az yaygındır, ancak kalın **organik toprak** veya **turba** katmanlarının bulunduğu alanlarda meydana gelebilir. Bu yangınlar orman tabanının altında yanarak ağaç köklerini, ölü bitki örtüsünü ve çürümüş materyali tüketir. Yavaş yayılmalarına rağmen, yer yangınları aylarca yanabilir, kök sistemlerini tahrip ederek ve orman yenilenmesini etkileyerek orman ekosistemlerine uzun vadeli zarar verebilir. Toprağın daha fazla organik madde içerdiği **Aladağ** ve **Kozan'ın yüksek rakımlı bölgelerinde**, özellikle toprağın tutuşabilecek kadar kuru hale geldiği kuraklık dönemlerinde, yer yangınları önemli riskler oluşturabilir.

Ayrıca, bölgede zaman zaman yüzey yangınları, tepe yangınları ve yer yangınlarının özelliklerini bir araya getiren ve farklı alanlarda farklı yoğunluklarda yanan **karışık** şiddette **yangınlar** yaşanmaktadır. Bu yangınları yönetmek özellikle zordur çünkü bazı bölgelerde lokal hasara yol açarken diğer bölgeleri nispeten zararsız bırakabilirler. Örneğin **Aladağ bölgesinde**, ormanın ova çamından yüksek rakımlı sedir ormanlarına geçiş yaptığı alanlarda karışık şiddette yangınlar gözlemlenmiştir. Bu yangınlar, yanmış ve yanmamış alanlardan oluşan bir **mozaik deseni** oluşturarak doğal peyzajı değiştirebilir ve biyolojik çeşitliliği etkileyebilir.

Yangına Müdahale Stratejileri ve Mevcut Yönetimdeki Boşluklar

Toros Dağları'ndaki yangın yönetimi stratejileri, **geleneksel yangın söndürme teknikleri**, **modern teknolojiler** ve **toplum katılımının** bir kombinasyonuna dayanmaktadır. Bununla birlikte, mevcut yangın yönetim sisteminde, özellikle erken tespit, altyapı ve kaynak tahsisi açısından çeşitli **boşluklar** bulunmaktadır.

- müdahale etme konusunda eğitilmesi, orman yangınlarının hem doğal ekosistemler hem de insan yerleşimleri üzerindeki etkisini önemli ölçüde azaltabilir.

Avrupa Birliğı tarafından finanse
edilmektedir

yangınları meydana geldiğinde tehlikeyi daha da artırmaktadır, çünkü bölge sakinleri zamanında tahliye edemeyebilir veya yangın tehlikelerini artıran riskli davranışlarda bulunabilir.

Bu eksikliklerin giderilmesi, **ulusal afet müdahale sistemine entegrasyonu** geliştiren, **belediyeler arası işbirliğini** güçlendiren ve hem **belediye liderlerinin hem de halkın** orman yangını risklerini yönetmeye tam olarak hazır olmasını sağlayan **koordineli, çok belediyeli bir yaklaşım** gerektirir. Bu strateji belgesi, bu boşlukları kapatmak ve daha **dirençli, hazırlıklı bir bölge** oluşturmak için gerekli adımları özetlemektedir.

3. Yerel Afet Riskine Genel Bakış

Orman Yangını Risklerine Odaklanın

Bu stratejinin ele aldığı başlıca afet riski, **Adana ilinde** özellikle **Pozantı, Karaisalı, Aladağ, Kozan ve İmamoğlu** belediyelerini etkileyen **orman yangınları** tehdididir. Bölgeyi yangın salgınlarına karşı son derece hassas hale getiren **çevresel, iklimsel ve coğrafi faktörlerin** bir araya gelmesi nedeniyle orman yangınları bu belediyeler için ciddi bir risk oluşturmaktadır.

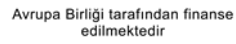
- **İklim Koşulları:** Bölgenin **Akdeniz iklimi** sıcak, kurak yazlar ve ılıman, yağışlı kışlar ile karakterize edilir. Yaz aylarındaki uzun süreli yüksek sıcaklıklar ve minimum yağış, **orman yangınlarının tutuşması ve yayılması** için ideal koşulları oluşturmaktadır. Ayrıca, küresel ısınmaya bağlı olarak artan **iklim değişkenliği, daha yoğun sıcak hava dalgalarına** ve **daha uzun kurak dönemlere** yol açarak orman yangını risklerini daha da artırmaktadır.
- **Coğrafi Faktörler:** Adana ilinin **topografyası**, özellikle Pozantı ve Aladağ gibi bölgelerde, kurak dönemlerde oldukça yanıcı olan **yoğun çam ormanları** ve **çalılıklarla** kaplı dağlık arazileri içermektedir. Bölgenin arazi yapısı da yangın söndürme ekiplerinin yangına meyilli alanlara hızlı bir şekilde ulaşmasını zorlaştırarak yangınların müdahale ekipleri ulaşmadan hızla yayılmasına neden olabilmektedir.
- **İnsan Faaliyetleri:** **İnsan kaynaklı yangınlar** da önemli bir endişe **kaynağıdır**. **Tarımsal yakma, piknik yapma ve yasadışı ağaç kesme** gibi faaliyetler özellikle kurak aylarda istemeden yangınları tetikleyebilir. Ormanlık alanların yakınındaki kentsel genişleme ve gelişme, ormanlık alan-kent **arayüzünü** artırarak yerleşim alanlarını tehdit eden orman yangınları riskini yükseltmiştir.

Geçmiş Veriler ve Yakın Zamandaki Olaylar

- **Tarihsel Veriler:** Son yıllarda bölgede çok sayıda büyük orman yangını vakası yaşanmış, yangınlar daha sık ve yıkıcı hale gelmiştir. Son on yılda Adana ilinde meydana gelen orman yangınları binlerce hektar ormanlık alanı etkilemiş, biyoçeşitlilik kaybına, mülklerin tahrip olmasına ve yerel toplulukların yerlerinden edilmesine yol açmıştır.
- **Son Olaylar:**
 - **2021 Orman Yangınları:** 2021 yazında, Adana ili de dahil olmak üzere Türkiye'nin güneyinde çok sayıda orman yangını çıktı. En önemli yangınlardan biri **Kozan** ve **Aladağ** ilçelerini etkiledi, geniş ormanlık alanları yaktı ve evlerde, altyapıda ve tarım arazilerinde yaygın hasara neden oldu. Yerel yetkililer, yangınla mücadele kaynaklarının ve koordinasyonun yetersizliği nedeniyle yangınları kontrol altına almakta zorlandı.
 - **2019 Pozantı'da Yangın:** Temmuz 2019'da **Pozantı** yakınlarındaki ormanlarda çıkan orman yangını, şiddetli rüzgârlar ve kuru koşullar nedeniyle daha da şiddetlendi. Yangın, yerel itfaiye ekipleri tarafından kontrol altına alınmadan önce birkaç hektarlık ormanı yok etti ve daha iyi hazırlık ve daha hızlı müdahale sürelerine olan ihtiyacın devam ettiğini vurguladı.

mücadele çabaları parçalanabilir, bu da müdahalelerin gecikmesine ve verimsiz kaynak kullanımına yol açabilir.

4. Yasal ve Politika Çerçevesi

Türkiye'de belediyelerin afetlere hazırlıklı olmasına yönelik yasal ve politik çerçeve, yerel yönetimlerin rol ve sorumluluklarını belirleyen ulusal yasalar, yönetmelikler ve müdahale planlarının bir araya gelmesiyle şekillenmektedir. Bu bölümde belediyelerin **5393 sayılı Belediye Kanunu**, **AFAD Ulusal Afet Müdahale Planı (TAMP)** ve **Türkiye Afet Kanunu (7269 sayılı Kanun)** kapsamındaki yasal yükümlülükleri detaylandırılırken, yerel afet yönetimini etkileyen diğer ulusal ve bölgesel düzenlemelere de değinilmektedir. Bu yasalar afete hazırlık ve müdahale çalışmalarının bel kemiğini oluşturmakta ve belediyelerin orman yangını riskleri ve diğer doğal afetlerle koordineli ve yasalara uygun bir şekilde başa çıkabilecek donanımına sahip olmasını sağlamaktadır.

Belediye Kanunu No. 5393

5393 sayılı Belediye Kanunu, özellikle afet yönetimi açısından Türkiye'de belediyelerin sorumluluklarını düzenleyen temel yasal çerçeve olarak hizmet vermektedir. Bu kanun, belediyelerin afet zararlarının azaltılmasına yönelik planlamadan acil durum müdahaleleri sırasında komşu belediyeler ve ulusal kurumlarla koordinasyona kadar kapsamlı bir dizi faaliyette bulunmasını gerektirmektedir. Orman yangınlarının önlenmesi ve azaltılması, özellikle **Adana** gibi çevresel koşullar nedeniyle yangın riskinin yüksek olduğu bölgelerdeki belediyeler için bu kanunda belirtilen yükümlülükler arasında yer almaktadır.

Afete Hazırlık ve Planlama

Tüm belediyelerin güncel ve uygulanabilir afet hazırlık ve müdahale planlarına sahip olması 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun temel ilkelerinden biridir. Bu planlar, her belediyenin karşılaştığı **yerel riskleri** ele almak üzere özel olarak hazırlanmalıdır. Örneğin **Pozanti, Karaisalı, Aladağ, Kozan** ve **İmamoğlu**'nda, bölgenin bu tür tehlikelere yatkınlığı göz önüne alındığında, orman yangını riskleri öncelikli odak noktası olmalıdır.

Belediyelerin bölgelerindeki potansiyel tehlikeleri belirlemeleri, hassasiyetleri değerlendirmeleri ve can ve mal güvenliğini korumak için hem **azaltma** hem de **müdahale stratejileri** geliştirmeleri gerekmektedir. Bu planlar, belediyelerin bir orman yangını olayından önce, olay sırasında ve sonrasında gerçekleştirecekleri eylemleri ayrıntılı bir şekilde özetlemelidir. Bu, belediye personeli için rollerin tanımlanmasını, acil durum hizmetlerinin koordine edilmesini ve sakinlerin acil bir durum sırasında izleyebilecekleri tahliye prosedürlerinin hazırlanmasını içerir.

İşbirliği ve Belediyeler Arası İşbirliği

5393 sayılı Kanun, afetler sırasında **belediyeler arası işbirliği** ihtiyacına güçlü bir vurgu yapmaktadır. Bu durum, orman yangınlarının belediye sınırlarını kolayca aşarak aynı anda birden fazla beldeyi ve yetki alanını etkileyebildiği Adana'daki gibi belediyeler için özellikle önemlidir. Yasa, belediyelerin sadece kendi afet müdahale planlarına sahip olmalarını değil, aynı zamanda gerektiğinde komşu belediyelere yardım etmeye hazır olmalarını da zorunlu kılmaktadır.

Bu yasal gereklilik, belediyelerin yangın söndürme ekipmanı, personel ve iletişim araçları gibi **kaynakları paylaşmak** için sistemler oluşturmak zorunda olduğu anlamına gelir. Uygulamada bu, bir orman yangını sırasında belediyelerin birbirlerini nasıl destekleyeceklerini ana hatlarıyla belirleyen **karşılıklı yardım anlaşmalarının** oluşturulmasını içerebilir ve kaynakların bölge genelinde hızlı ve verimli bir şekilde harekete geçirilmesini sağlar. Ayrıca, komşu belediyeler karışıklığı önlemek ve koordineli bir müdahale sağlamak için **tahliye planlarını** ve **iletişim stratejilerini** senkronize etmelidir.

Kamu Farkındalığı ve Toplum Katılımı

Belediyelerin ayrıca afet riskleri, zarar azaltma stratejileri ve müdahale eylemleri konusunda **halkın eğitilmesinde** aktif rol almaları gerekmektedir. Halkın orman yangını tehlikeleri hakkında bilgilendirilmesini, mülklerindeki yangın risklerini nasıl azaltacaklarını bilmelerini ve tahliye emri verildiğinde ne yapmaları gerektiğini anlamalarını sağlamak için 5393 sayılı Kanun kapsamında halkı bilinçlendirme kampanyaları düzenlenmesi zorunludur.

Bu, **topluluk çalışmaları** düzenlemeyi, **eğitim materyalleri** dağıtmayı ve sakinlerin tahliye yolları ve güvenlik prosedürlerine aşina olmalarını sağlamak için **yangın tatbikatları** yapmayı içerir. Yasa, belediyelerin yalnızca afet müdahalesinin operasyonel yönlerini yönetmekle değil, aynı zamanda toplulukların **proaktif olarak** afete hazırlıklı olmalarını sağlamakla da sorumlu olduğunu açıkça ortaya koymaktadır.

AFAD Ulusal Afet Müdahale Planı (TAMP)

AFAD Ulusal Afet Müdahale Planı (TAMP), Türkiye genelinde afet müdahale çalışmalarını yönetmek ve koordine etmek için tasarlanmış ulusal düzeyde kapsamlı bir plandır. Yerel, bölgesel ve ulusal yetkilileri tek bir çerçevede birleştirerek afet müdahalelerinin standart, etkin ve iyi koordine edilmiş olmasını sağlar. Adana ilindeki belediyeler için yerel afet planlarının TAMP ile uyumlu hale getirilmesi, orman yangınlarına müdahale çabalarının hem yerel hem de ulusal düzeyde koordine edilmesini sağlamak için çok önemlidir.

Çok Düzeyli Koordinasyon ve İletişim

TAMP, belediyeler, bölgesel yetkililer ve **AFAD** gibi ulusal kurumlar arasında **çok düzeyli koordinasyonun** önemini vurgulamaktadır. TAMP kapsamında, belediyelerin orman yangını riskleri ve müdahale eylemleri hakkındaki bilgilerin hızlı ve doğru bir şekilde paylaşılmasını sağlamak için bölgesel afet koordinasyon merkezleriyle düzenli olarak iletişim kurmaları gerekmektedir.

Bu koordinasyon, orman yangını riskleri ortaya çıkar çıkmaz **erken uyarı sistemlerinin** etkinleştirilmesini sağlamak için özellikle önemlidir. Belediyeler kendi yerel erken uyarı sistemlerini (SMS uyarıları ve siren sistemleri gibi) AFAD'ın ulusal platformlarıyla entegre edebilmelidir. Bu sayede bölge sakinleri nerede olurlarsa olsunlar yaklaşan orman yangınları, tahliye emirleri ve güvenlik protokolleri hakkında **gerçek zamanlı bilgi** alabilirler.

Kaynak Mobilizasyonu ve Paylaşılan Varlıklar

Standartlaştırılmış Müdahale Protokolleri

Örneğin, TAMP belediyelerin yüksek riskli alanlarda **yangın perdeleri** uygulamasını, bitki örtüsünü yönetmek için **kontrollü yanıklar** gerçekleştirmesini ve **yangınla mücadele ekiplerinin** iyi eğitilmiş ve donanımlı olmasını sağlamasını gerektirir. Belediyeler ayrıca standart **tahliye prosedürlerine** uymalı, etkilenen tüm bölgelerdeki sakinlerin rotalar, zaman çizelgeleri ve güvenli bölgeler hakkında net bir iletişimle güvenli ve verimli bir şekilde tahliye edilmesini sağlamalıdır.

Türkiye'nin Afet Kanunu (7269 sayılı Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara Dair Kanun) Türkiye'de afet yönetimini düzenleyen bir diğer kritik mevzuattır. 1959 yılında yürürlüğe giren ve düzenli olarak güncellenen bu kanun, belediyeler de dahil olmak üzere devletin tüm kademelerinde **afet yönetiminin yasal temelini** oluşturmaktadır. Belediyelerin afetler sırasında **can ve mal koruma** sorumluluklarını ana hatlarıyla belirler ve afetler meydana geldiğinde yerel yönetimlere **devlet yardımı** için mekanizmalar oluşturur.

7269 sayılı Kanun, devletin afetler sırasında halkın can ve mal güvenliğini koruma konusundaki genel sorumluluğunu tanımlamaktadır. Belediyelerin orman yangınları da dahil olmak üzere afetlerin etkisini azaltmak için **önleyici tedbirler** almasını ve afetler meydana geldiğinde etkili bir şekilde **müdahale etmeye hazır olmasını gerektirmektedir.**

Avrupa Birliği tarafından finanse
edilmektedir

Ulusal Acil Durum Yönetimi Direktifleri

Türkiye'nin **Ulusal Acil Durum Yönetim Sistemi**, belediyelere afetlere nasıl hazırlanacakları ve müdahale edecekleri konusunda ek rehberlik sağlamaktadır. Sistem, afet risklerinin yönetilmesinde yerel, bölgesel ve ulusal makamların rol ve sorumluluklarını ana hatlarıyla belirlemekte ve belediyelerin bir orman yangını olayı sırasında acil durum eylemlerini koordine edebilecek **afet müdahale merkezleri** kurmalarını gerektirmektedir.

Bölgesel Kalkınma ve Arazi Kullanım Planlaması

Belediyeler ayrıca **afet riskinin azaltılmasını** kentsel planlama süreçlerine dahil etmelidir. Bölgesel kalkınma politikaları, belediyelerin yeni gelişmelerin **afet direnci** göz önünde bulundurularak inşa edilmesini ve orman yangınlarına eğilimli alanların riskleri en aza indirmek için **uygun şekilde imar edilmesini** sağlamasını gerektirmektedir. Belediyeler, orman yangını risk değerlendirmelerini **arazi kullanım planlamasına** entegre ederek yeni altyapının orman yangınlarına karşı kırılganlığını azaltabilir.

5. Stratejik Amaçlar ve Hedefler

Bu afete hazırlık planının stratejik amaç ve hedefleri, yerel belediyelerin orman yangını risklerine etkili bir şekilde yanıt verme kapasitesini artırmaya, onları daha geniş ulusal afet müdahale sistemine entegre etmeye ve belediye sınırları arasında işbirliğini geliştirmeye odaklanmaktadır. Bu hedefler hem **AFAD'ın ulusal afet standartlarıyla** hem de **5393 sayılı Belediye Kanunu** ve **7269 sayılı Kanun** kapsamındaki yasal gerekliliklerle uyumludur ve Adana ilindeki belediyelerin artan orman yangını risklerine karşı hazırlıklı olmasını sağlamaktadır.

Belediyelerin Hazırlık Düzeyinin Artırılması

Bu stratejinin temel hedeflerinden biri, her bir katılımcı belediyenin (**Kozantı, Karaisali, Aladağ, Kozan ve İmamoğlu**) orman yangınlarını etkili bir şekilde azaltabilmelerini ve müdahale edebilmelerini sağlamak için genel **hazırlık düzeyini** artırmaktır. Bu, her bir belediyenin can, mal ve çevreyi yangınla ilgili afetlerden koruma kapasitesini geliştirecek **açık ve ölçülebilir hedeflerin** belirlenmesini gerektirmektedir. Odak noktası, belediyelerin orman yangını tehditlerine hızlı ve etkili bir şekilde yanıt verebilecek **kaynaklara, eğitime ve planlara** sahip olmalarını sağlamak olacaktır.

1. Orman Yangınlarına Müdahale Kapasitesi

Bu hedef kapsamındaki ilk amaç, her bir belediyenin orman yangınlarına müdahale kapasitesini geliştirmektir:

- **Belediyelerin yangınla mücadele ekipmanı, koruyucu teçhizat ve iletişim sistemleri** de dahil olmak üzere **gerekli kaynaklarla donatılması**. Belediyeler, bir orman yangını acil durumu sırasında hızla konuşlandırılacak yeterli **itfaiye araçlarına, su tanklarına** ve diğer araçlara erişebildiklerinden emin olmalıdır.
- Orman yangını olaylarına özgü **müdahale protokollerinin geliştirilmesi**, örneğin yangın önleme çalışmaları, kontrollü yangınlar ve etkin tahliye prosedürleri. Bu protokoller belediyeler arasında standartlaştırılmalı ve yeni tehditleri veya yangınla mücadele tekniklerindeki gelişmeleri yansıtacak şekilde düzenli olarak güncellenmelidir.
- Özellikle itfaiye teşkilatlarının yetersiz kaynaklara sahip olabileceği küçük belediyelerde, profesyonel itfaiyecilere anında destek sağlayabilecek **yerel gönüllü itfaiye ekiplerinin kurulması**. Bu gönüllü ekipler, AFAD'ın standartlarıyla koordine edilen sıkı bir eğitimden geçerek, takviye beklerken ilk orman yangını salgınlarıyla başa çıkmaya hazır olmalarını sağlayacaktır.

2. Ölçülebilir Hedefler

Hazırlık girişimlerinin ilerlemesini izlemek için ölçülebilir hedefler belirlenecektir:

- Her belediyede yılda en az iki kez **yangın tatbikatı yapılması** ve hem belediye personelinin hem de bölge sakinlerinin katılımının sağlanması için katılım oranlarının takip edilmesi.
- Önümüzdeki 12 ay içerisinde **eğitimli personel sayısının %50 oranında artırılması**. Buna hem profesyonel itfaiyeciler hem de gönüllüler dahildir.
- Kritik altyapıların (okullar, hastaneler, belediye binaları) %100'ünün savunulabilir alanlar ve erişilebilir tahliye yolları gibi yangın önleme tedbirleriyle korunmasını sağlayan yangın **güvenliği denetim programlarının oluşturulması**.

Belediyeler Arası İşbirliğinin Teşvik Edilmesi

Orman yangınları belediye sınırlarına saygı göstermez, bu **da belediyeler arası işbirliğini** etkili afet yönetiminin kritik bir bileşeni haline getirir. Bu strateji, orman yangını risklerine karşı birleşik ve koordineli bir müdahale sağlamak için komşu belediyeler arasında **işbirliğini, iletişimi ve kaynak paylaşımını güçlendirmeyi** amaçlamaktadır. İşbirliğini teşvik ederek belediyeler kaynakları bir araya getirebilir, uzmanlıklarını paylaşabilir ve birden fazla yetki alanını tehdit eden orman yangınlarına daha etkili bir şekilde müdahale edebilirler.

1. Kaynak Paylaşım Anlaşmalarının Geliştirilmesi

Tüm belediyelerin orman yangınlarına müdahale etmek için yeterli donanımına sahip olmasını sağlamak amacıyla bu strateji, katılımcı belediyeler arasında **resmi kaynak paylaşım anlaşmalarının** geliştirilmesini teşvik edecektir. Bu anlaşmalar, bir orman yangını acil durumu sırasında **yangın söndürme ekipmanı, personel ve lojistik desteğin** nasıl paylaşılacağını detaylandıracaktır. Bu anlaşmaların temel unsurları şunlardır:

- **Özel ekipmanların bir havuzda toplanması:** Bazı belediyelerin diğerlerinde olmayan özel yangınla mücadele araçlarına (örn. su pompaları, hava desteği) erişimi olabilir. Kaynak paylaşım anlaşmaları, bu araçların ihtiyaç duyulduğunda bölgedeki tüm belediyeler tarafından kullanılabilmesini sağlayacaktır.
- **Karşılıklı yardım taahhütleri:** Belediyeler, büyük ölçekli orman yangını olayları sırasında **karşılıklı yardım** sağlama taahhüdünde bulunarak, komşu kasabaların en çok ihtiyaç duyulan bölgelere **personel ve ekipman** göndererek birbirlerine yardımcı olmalarını sağlayacaktır. Bu karşılıklı yardım anlaşmaları, acil durumlarda gecikme veya karışıklığı önlemek için yasal olarak resmileştirilecektir.

2. Ortak Eğitim ve Tatbikatlar

Kaynak paylaşımına ek olarak, belediyeler farklı yerel makamlar arasındaki koordinasyonu geliştirmek için **ortak eğitim oturumlarına** ve **yangın tatbikatlarına** katılacaktır. Bu tatbikatlar, birden fazla belediyeyi etkileyen büyük ölçekli orman yangını olaylarını simüle edecek ve **tahliyeleri** yönetmek, yangınla mücadele ekiplerini konuşturmak ve halkla iletişim kurmak için birlikte ne kadar iyi çalışabileceklerini test edecektir.

- **Belediyeler arası koordinasyon:** Ortak tatbikatlar sırasında belediyeler **yangın söndürme çabalarını koordine** etme ve yangın salgınlarının yeri ve tahliye çabalarının durumu gibi kritik bilgileri paylaşma pratiği yapacaklardır. Bu, gerçek acil durumlar meydana geldiğinde belediyelerin birlikte verimli bir şekilde çalışabilmesini sağlar.

Kapasite Geliştirme ve Eğitim

Uzun vadeli afet direnci oluşturmak, belediye yetkilileri, gönüllüler ve toplum üyeleri için **kapasite geliştirme ve eğitime** güçlü bir vurgu yapılmasını gerektirir. Bu strateji, hedeflenen eğitim programları ve AFAD'ın **afete hazırlık programlarına** katılım yoluyla **bilgi, beceri ve kaynakların** geliştirilmesine odaklanmaktadır. Amaç, tüm paydaşların orman yangınları ve

diğer doğal afetlerin yarattığı karmaşık zorlukların üstesinden gelmek için tam donanımlı olmalarını sağlamaktır.

1. Belediye Yetkilileri ve Gönüllülerin Eğitimi

Belediye personeli ve gönüllüler, **yangın söndürmeden kamu güvenliği koordinasyonuna** kadar orman yangınlarına müdahalenin tüm yönlerini ele alacak şekilde eğitilmelidir. Bu şunları içerecektir:

- **İtfaiye eğitimi:** Belediyeler, itfaiyeciler ve gönüllüler için kapsamlı eğitim sağlamak üzere **AFAD** ve yerel itfaiye birimleriyle işbirliği yapacaktır. Bu eğitim ileri yangın söndürme tekniklerini, yangın söndürme ekipmanlarının kullanımını ve orman yangını kontrol altına alma stratejilerinin yönetimini kapsayacaktır.
- **Acil durum yönetimi eğitimi:** Yerel yetkililer, afet müdahale çalışmalarını nasıl koordine edeceklerini, tahliyeleri nasıl yöneteceklerini ve bölgesel yetkililer ve halkla nasıl etkili iletişim kuracaklarını öğreten **acil durum yönetimi kurslarına** tabi tutulacaktır.

2. Toplum Katılımı ve Kamu Farkındalığı

Kapasite geliştirme belediye personelinin ötesine geçerek **toplumun** afete hazırlık sürecine dahil **edilmesini** de kapsar. Bu strateji, aşağıdakilere odaklanan halk eğitim programlarını içerecektir:

- **Orman yangını farkındalık kampanyaları:** Bölge sakinlerini bölgelerindeki belirli orman yangını riskleri, evlerini nasıl hazırlayacakları ve tahliye sırasında ne yapacakları konusunda bilgilendirmek.
- **Topluluk tatbikatları ve simülasyonları:** Orman yangını tahliyelerini simüle etmek için toplum çapında tatbikatlar düzenlemek ve bölge sakinlerinin tahliye yollarını ve prosedürlerini bilmelerini sağlamak. Bu tatbikatlara **yerel liderler** ve **toplum gönüllüleri** de katılacak ve orman yangınlarına kolektif müdahalenin önemi pekiştirilecektir.

3. Uzun Vadeli Beceri Geliştirme

Strateji ayrıca sürekli eğitim ve öğretim programları yoluyla uzun vadeli beceri geliştirme hükümlerini de içerecektir. Bu, itfaiyecilere, acil durum müdahale ekiplerine ve belediye personeline ileri eğitim sağlamak için eğitim kurumları ve meslek örgütleriyle ortaklıklar kurulmasını da içerir.

6. Uygulama Stratejisi

Bu strateji, **Pozantı, Karaisali, Aladağ, Kozan ve İmamoğlu** belediyelerinin yanı sıra bölgedeki orman yangınlarının önlenmesi ve söndürülmesinden sorumlu kilit orman işletme müdürlükleri genelinde orman yangınlarına karşı koordineli ve kapsamlı bir müdahalenin ana hatlarını çizmektedir. İlgili **Orman İşletme Müdürlüklerinin** dahil edilmesi, belediyelerin ve orman yetkililerinin orman yangını risklerini yönetme yaklaşımlarında tamamen uyumlu olmalarını sağlamaktadır.

Paydaş Katılımı ve Roller

Bu stratejinin başarısı, yerel belediyeler, orman yönetim makamları, **AFAD** gibi ulusal kurumlar ve yerel itfaiye teşkilatları da dahil olmak üzere tüm kilit paydaşların katılımına bağlıdır. Diğerlerinin yanı sıra **Pozantı Orman İşletme Müdürlüğü, Karaisali Orman İşletme Müdürlüğü ve Kozan Orman İşletme Müdürlüğü**, orman yangınlarının hem önlenmesinde hem de bastırılmasında kritik ortaklardır.

1. Belediye Roller ve Sorumlulukları

Pozantı, Karaisali, Aladağ, Kozan ve İmamoğlu belediyeleri yerel düzeyde afete hazırlık ve müdahaleden sorumludur. Her belediye, güncel bir orman yangını müdahale planına, eğitimli personele ve yangın salgınlarını yönetmek için gerekli ekipmana sahip olduğundan emin olmalıdır.

- **Pozantı Belediyesi (POZB):** Pozantı belediyeler arası faaliyetleri koordine edecek ve orman işletme müdürlükleri ve ulusal ajanslarla iletişimin yönetilmesinde öncü rol oynayacaktır. Ayrıca ortak yangın tatbikatlarını ve kamuoyu bilinçlendirme girişimlerini de denetleyecektir.
- **Karaisali (KISB), Aladağ (ALB), Kozan (KOB) ve İmamoğlu (IMB):** Bu belediyeler yerel orman yangını önleme tedbirlerini uygulayacak, tahliye planlarını düzenleyecek ve ilgili orman işletme müdürlükleri ile işbirliği içinde ilk yangın söndürme müdahalesini yönetecektir.

2. Orman İşletme Müdürlüklerinin Roller

Pozantı Orman İşletme Müdürlüğü, Karaisali Orman İşletme Müdürlüğü, Kozan Orman İşletme Müdürlüğü ve diğer ilgili müdürlükler, Toros bölgesindeki ormanların yönetiminden ve orman yangınlarının önlenmesi ve bastırılmasında öncü rol oynamaktan sorumludur. Sorumlulukları şunları içerir:

- **Orman Yangını Bastırma:** Orman işletme müdürlükleri, belediye yangın ekipleriyle işbirliği içinde çalışarak ormanlık bölgelerdeki **yangın söndürme** çalışmalarına öncülük edecektir. **Yangın söndürme ekipleri**, orman yangınlarını yönetmek için özel araçlarla donatılmıştır ve yangınların kentsel alanlara yayılmadan kontrol altına alınmasını sağlar.

- **Orman Yönetimi ve Risk Azaltma:** Bu müdürlükler, büyük ölçekli yangın riskini azaltmak için yangın perdelerinin oluşturulması, **kontrollü yanıklar** ve **orman seyreltme** dahil olmak üzere **yangın önleme faaliyetlerini** yürütmekle görevlidir. Ayrıca orman yakıt yüklerini yönetmek ve orman alanlarının yangın tehlikelerini en aza indirecek şekilde korunmasını sağlamaktan sorumludurlar.
- **Belediye Yangın Ekipleri ile Koordinasyon:** Orman işletme müdürlükleri, hem orman hem de kentsel yangın bölgelerinin korunmasını sağlamak için belediye yangın söndürme ekipleriyle yakın işbirliği içinde çalışacaktır. Orman yangını olayları sırasında iletişim ve kaynak paylaşımı için **ortak protokoller** oluşturulacak ve orman yönetimi yetkilileri ile belediyeler arasında kesintisiz işbirliği sağlanacaktır.

3. AFAD'ın Rolü

AFAD, ulusal afet yönetimi otoritesi olarak, tüm belediye ve ormancılık afet müdahale çabalarının daha geniş ulusal çerçeveye entegre edilmesini sağlamada kritik bir rol oynamaktadır.

- **Teknik Rehberlik ve İzleme:** AFAD, belediyelere ve orman işletme müdürlüklerine **teknik rehberlik** sağlayarak yerel orman yangını müdahale planlarının ulusal afete hazırlık standartlarıyla uyumlu olmasını sağlayacaktır.
- **Kaynak Seferberliği:** Büyük ölçekli orman yangını olayları sırasında AFAD, ek yangın söndürme ekipmanı, personel ve lojistik destek dahil olmak üzere **ulusal kaynakların tahsisini** yönetecektir.

4. Yerel İtfaiye Birimleri

Yerel itfaiye birimleri, orman yangını söndürme çalışmalarında hem belediye yetkilileri hem de orman işletme müdürlükleri ile işbirliği yapacaktır. Bunlar aşağıdakilerden sorumludur:

- **Orman Yangınlarına Müdahale:** Yerel itfaiye birimleri, hem ormanlık hem de kentsel alanları tehdit eden yangınları bastırmak için orman yönetim ekipleriyle birlikte çalışacaktır.
- **Eğitim ve Destek:** İtfaiye birimleri belediye personeline ve gönüllülere **eğitim** vererek tüm personelin yangını kontrol altına alma çabalarını ve tahliyeleri yönetmeye hazır olmasını sağlayacaktır.

Kapasite Geliştirme Programları

Tüm paydaşların hazırlık düzeyini artırmak için kapasite geliştirme programları, hem belediyeleri hem de orman işletme müdürlüklerini kapsayan **eğitimler**, **çalıştaylar** ve **yangın tatbikatları** yoluyla afete hazırlık düzeyini artırmaya odaklanacaktır.

1. Eğitim Oturumları

Kaynak Tahsisi ve Paylaşımı

Belediyeler ve orman işletme müdürlükleri **kaynak paylaşımı** için resmi anlaşmalar geliştirerek tüm tarafların orman yangınlarını etkin bir şekilde yönetmek için gereken ekipman ve personele erişimini sağlayacaktır.

1. Paylaşılan İtfaiye Ekipmanı ve Personeli

Belediyeler ve orman işletme müdürlükleri, **itfaiye araçları, su tankları ve koruyucu giysiler** de dahil olmak üzere ortak bir yangın söndürme ekipmanı envanteri tutacaktır. Hem belediye yangın ekiplerinden hem de ormancılık bölümlerinden personel, büyük ölçekli orman yangınları sırasında yardımcı olmak için hazır bulunacaktır.

2. Kamuoyu Desteği ve Farkındalık

Belediyeler ve orman işletme müdürlükleri, halkı bilinçlendirme kampanyalarında işbirliği yaparak bölge sakinlerine orman yangınlarını önleme ve tahliye prosedürleri hakkında eğitim materyalleri sağlayacaktır. Bu materyaller yerel medya, sosyal medya platformları ve topluluk etkinlikleri aracılığıyla dağıtılacaktır.

7. Hazırlık ve Müdahale Sistemleri

Bu bölüm, **Pozantı, Karaisalı, Aladağ, Kozan ve İmamoğlu** belediyelerinde orman yangınlarına **zamanında ve etkin bir şekilde müdahale edilmesini** sağlamak için kurulacak ve geliştirilecek sistemlere, özellikle de **AFAD'ın Ulusal Afet Müdahale Planı** gibi ulusal sistemlerle güçlü bir entegrasyona odaklanmaktadır. Ana hatlarıyla belirtilen bileşenler arasında, koordineli ve etkili bir orman yangını yönetim stratejisi için gerekli olan **erken uyarı sistemleri, tahliye prosedürleri ve toplum katılımı** yer almaktadır.

Erken Uyarı Sistemleri

Orman yangınlarına hazırlıklı olmanın kritik bir yönü, bölge sakinlerine ve yetkililere zamanında uyarılar sağlayabilen ve yangın tehditlerine müdahale etmek için yeterli zamana sahip olmalarını sağlayan etkili bir **erken uyarı sistemine** sahip olmaktır. Amaç, AFAD'ın ulusal uyarı platformlarıyla tamamen entegre olan ve tüm paydaşlar arasında **gerçek zamanlı bildirimlere** ve koordinasyona olanak tanıyan **yerelleştirilmiş bir erken uyarı sistemi** geliştirmektir.

1. Yerel Erken Uyarı Sistemleri

- **SMS Uyarıları ve Bildirimleri:** Belediyeler, yerel **SMS tabanlı uyarı sistemleri** kurmak veya geliştirmek için AFAD ile birlikte çalışacak ve bölge sakinlerinin orman yangını riskleri hakkında anında bildirim almalarını sağlayacaktır. Bu sistem, yerel yetkililerin bölge sakinlerinin cep telefonlarına toplu metin uyarıları göndermesine olanak tanıyarak tahliye yolları, güvenlik protokolleri ve güvenli bölgelerin konumları hakkında talimatlar sağlayacaktır. Bu uyarılar, hem yerel hem de ulusal yetkililerin tutarlı mesajlar vermesini sağlamak için AFAD'ın ulusal platformlarıyla senkronize edilmelidir.
- **Kamu Anons Sistemleri:** Sirenler ve hoparlörler de dahil olmak üzere **kamu anons sistemleri**, her belediyenin kilit alanlarına, özellikle de ormanların yakınındaki yüksek riskli bölgelere ve şehir-vahşi arazi arayüzlerine kurulacaktır. Bu sistemler, mobil ağ kapsama alanının sınırlı olabileceği veya bölge sakinlerinin mobil cihazlara erişiminin olmayabileceği alanlarda halkı uyarmak için kullanılacaktır.
- **Radio ve TV Yayınları:** Belediyeler, **radio ve televizyon kanallarının** orman yangını uyarılarını ve güncellemelerini gerçek zamanlı olarak yayınlamasını sağlamak için yerel ve ulusal medya kuruluşlarıyla işbirliği yapacaktır. Bu medya kanalları yangın durumu, tahliye emirleri ve güvenlik bilgileri hakkında sürekli güncellemeler sunarak cep telefonu veya internet hizmetlerine erişimleri ne olursa olsun tüm bölge sakinlerinin bilgilendirilmesini sağlayacaktır.

2. AFAD'ın Ulusal Platformları ile Entegrasyon

Yerel erken uyarı sistemleri, AFAD'ın ulusal **Afet ve Acil Durum Yönetim Sistemi** ile entegre edilecek ve yerel yetkililerin orman yangını riskleri, rüzgar modelleri ve yangın davranışını etkileyen diğer faktörler hakkında **gerçek zamanlı verilerden** yararlanmasına olanak

taniyacaktır. Bu entegrasyon, yerel belediyelerin ulusal makamlardan **güncel uyarılar** almasını ve bu uyarıları halka hızlı bir şekilde iletebilmesini sağlayacaktır.

- Tahliyeler sırasında, karışıklık ve paniği önlemek için açık ve tutarlı iletişim kritik önem taşır. Belediyeler, tahliye emirlerini yayınlamaktan, tahliye rotaları hakkında gerçek zamanlı güncellemeler sağlamaktan ve yangın koşullarındaki değişiklikler hakkında halkı bilgilendirmekten sorumlu **kriz iletişim ekipleri** kuracaktır.

Toplum Katılımı

Toplumun katılımını sağlamak orman yangınlarına hazırlığın kritik bir bileşenidir. Bölge sakinlerinin sadece orman yangını riskleri hakkında bilgilendirilmesini değil, aynı zamanda **önleyici tedbirlere** ve **hazırlık faaliyetlerine** aktif olarak katılmasını sağlar. Amaç, toplum üyelerini halkı bilinçlendirme kampanyalarına, yangın tatbikatlarına ve acil durum planlamasına dahil ederek bir **dayanıklılık** kültürü oluşturmaktır.

1. Kamuoyu Bilinçlendirme Kampanyaları

Belediyeler ve **orman işletme müdürlükleri**, halkı **orman yangını riskleri, önleme tedbirleri ve tahliye prosedürleri** hakkında eğitmek için halkı bilinçlendirme kampanyalarında işbirliği yapacaktır. Bu kampanyalar, geniş bir kitleye ulaşmak için yerel medya, sosyal medya ve yüz yüze etkinlikler dahil olmak üzere birden fazla platform kullanacaktır. Kampanyaların temel bileşenleri şunlardır:

- **Orman Yangını Önleme:** Eğitim materyalleri, sakinleri kuru bitki örtüsünü temizlemek, savunulabilir alanlar oluşturmak ve açık ateş yakmak veya kuru otların yakınında makine kullanmak gibi yangınları tetikleyebilecek faaliyetlerden kaçınmak gibi evlerinin etrafındaki orman yangını risklerini nasıl azaltacakları konusunda bilgilendirecektir.
- **Hazırlık Önlemleri:** Kampanyalar, **acil durum kitleri** oluşturarak, **tahliye yollarını** bilerek ve bir aile acil durum planına sahip olarak orman yangınlarına karşı hazırlıklı olmanın önemini vurgulayacaktır.

2. Toplum Tatbikatları ve Simülasyonları

Orman yangını senaryolarını simüle etmek ve hem bölge sakinlerinin hem de yerel yetkililerin hazır olup olmadığını test etmek için düzenli **topluluk yangın tatbikatları** yapılacaktır. Bu tatbikatlar, bölge sakinlerinin tahliye yollarını, güvenli bölgeleri ve gerçek bir orman yangını sırasında izlemeleri gereken prosedürleri öğrenmelerine yardımcı olacaktır.

- **Halkın Katılımı:** Özellikle ormanlara yakın yüksek riskli bölgelerde yaşayanlar olmak üzere, bölge sakinleri bu tatbikatlara katılmaya teşvik edilecektir. Yerel okullar,

Avrupa Birliği tarafından finanse
edilmektedir

işletmeler ve toplum merkezleri de dahil edilerek orman yangınlarına hazırlığın toplum
apında bir çaba haline gelmesi sağlanacaktır.

3. Yerel Liderlerin Katılımı

Belediye başkanları, meclis üyeleri ve toplumu etkileyen kişiler de dahil olmak üzere yerel liderler, toplum katılımını sağlamada kilit bir rol oynayacaktır. Bu liderler halka açık etkinliklere katılacak, topluluk toplantılarında konuşacak ve yerel medya kuruluşları aracılığıyla orman yangınına hazırlığı aktif bir şekilde teşvik edeceklerdir. Bu kişilerin katılımı afet müdahale sistemine **güven** duyulmasına yardımcı olacak ve bölge sakinlerinin orman yangını risklerini ciddiye almasını sağlayacaktır.

8. İzleme, Değerlendirme ve Geri Bildirim

İzleme, değerlendirme ve geri bildirim, orman yangınlarına hazırlık ve müdahale stratejisinin etkili ve değişen koşullara uyarlanabilir kalmasını sağlamak için gereklidir. Bu bölümde belediyelerin, orman işletme müdürlüklerinin ve diğer paydaşların ilerlemeyi sistematik olarak nasıl izleyebileceği, müdahalenin etkinliğini nasıl değerlendirebileceği ve afet yönetim sistemini sürekli iyileştirmek için nasıl geri bildirim toplayabileceği özetlenmektedir.

İlerleme Takibi

Stratejinin başarısını ölçmek ve sürekli iyileştirmeyi sağlamak için açık ve ölçülebilir ölçütler oluşturulmalıdır. Bu ölçütler, her belediye ve orman işletme müdürlüğü tarafından orman yangınlarına hazırlık ve müdahale kabiliyetlerini geliştirmek için gösterilen çabaların izlenmesine yardımcı olacaktır.

1. Hazırlık ve Müdahale için Ölçütler

- **Tamamlanan Eğitim Oturumları:** Belediyeler ve orman işletme müdürlükleri, belediye personeli, orman işletme ekipleri ve toplum gönüllüleri için gerçekleştirilen **eğitim oturumlarının** ve **çalıştayların** sayısını takip edecektir. Bu, tüm ilgili paydaşların orman yangınına hazırlık eğitimine dahil olmasını sağlamak için **katılım oranlarının** izlenmesini de içerecektir.
- **Yangın Tatbikatları ve Simülasyonları:** **Yangın tatbikatları** ve **simülasyon** çalışmalarının sıklığı ve etkinliği izlenecektir. Belediyeler, yerel orman yönetim ekipleriyle yapılan **ortak tatbikatların** sayısını kaydedecek ve bu tatbikatların hem orman hem de kentsel itfaiye ekiplerini içermesini sağlayacaktır. Bu tatbikatların başarısı **müdahale süreleri**, **koordinasyon etkinliği** ve **halkın katılımı** temelinde değerlendirilecektir.
- **Kaynak Tahsisi:** İlerleme takibi, yangınla mücadele ekipmanı, personel ve halkla iletişim materyalleri gibi **kaynakların** tahsisinin izlenmesini de içerecektir. Belediyeler, orman yangını olayları veya hazırlık faaliyetleri sırasında kaç kaynağın elde edildiğini, paylaşıldığını veya harekete geçirildiğini belgeleyecektir. Bu, **kritik yangınla mücadele araçlarının** (örneğin itfaiye **araçları**, su tankları, koruyucu teçhizat) yüksek riskli alanlara yeterince dağıtılıp dağıtılmadığının izlenmesini de içerir.

2. Veri Toplama ve Raporlama

Belediyelerin ve orman işletme müdürlüklerinin yukarıda belirtilen ölçütlere ulaşma konusunda kaydettikleri ilerleme hakkında **düzenli raporlar** sunmaları gerekecektir. Bu raporlar **AFAD** ve diğer paydaşlarla paylaşarak hükümetin tüm kademelerinin bölge genelindeki hazırlık seviyelerinden haberdar olması sağlanacaktır. AFAD, bu raporlara dayanarak iyileştirme gerektiren alanlar konusunda rehberlik sağlayacaktır.

Müdahalenin Etkinliğinin Değerlendirilmesi

Hazırlık faaliyetlerinin izlenmesi önemli olmakla birlikte, orman yangını olaylarına fiili **müdahalenin** ne kadar etkili olduğunun değerlendirilmesi de aynı derecede önemlidir. Bu, yangın tatbikatlarının sonuçlarının, yangın salgınlarına gerçek zamanlı müdahalenin ve belediyeler, orman işletme müdürlükleri ve ulusal kurumlar arasındaki **koordinasyon çabalarının** değerlendirilmesini içerir.

1. Yangın Tatbikatları ve Simülasyonlarının Etkinliği

Her **yangın tatbikatı** veya simülasyonundan sonra belediyeler **tatbikatın** etkinliğini değerlendirmek için bir **eylem sonrası inceleme gerçekleştirecektir**. Değerlendirmenin kilit yönleri şunları içerecektir:

- **Müdahale Süresi:** İtfaiye ekipleri simüle edilen yangın salgınlarına ne kadar hızlı müdahale edebildi? Ekipler arasındaki iletişim sorunsuz muydu ve tahliye emirleri derhal verildi mi?
- **Paydaşlar Arasında Koordinasyon:** Belediyeler, orman işletme müdürlükleri ve AFAD arasındaki **koordinasyonun** etkinliği değerlendirilecektir. Bu, tatbikat sırasında ekiplerin birlikte ne kadar iyi çalıştığını, bilgi paylaştığını ve kaynakları ne kadar iyi kullandığını değerlendirmeyi içerir.
- **Halkın Katılımı ve Tahliye:** Tatbikat yerel toplumu kapsıyorsa, **tahliye prosedürlerinin** başarısı gözden geçirilecektir. Bölge sakinleri tahliye rotalarını ve güvenli bölgeleri anladı mı? Tatbikat sırasında yapılan uyarılara ne kadar iyi yanıt verdiler?

2. Orman Yangınlarına Gerçek Zamanlı Müdahale

Gerçekleşen orman yangını olaylarına **gerçek zamanlı müdahalenin** değerlendirilmesi, genel afet yönetim sistemindeki güçlü ve zayıf yönlerin belirlenmesi açısından çok önemlidir. Belediyeler ve orman işletme müdürlükleri orman yangını müdahalelerinin sonuçlarını aşağıdaki kriterlere göre değerlendirecektir:

- **Kontrol Altına Alma Başarısı:** Orman yangınları ne kadar hızlı ve etkili bir şekilde kontrol altına alındı? Yangınla mücadele ekipleri yangının yerleşim alanlarına veya yüksek riskli bölgelere yayılmasını önleyebildi mi?
- **Kaynak Dağıtımı:** Yangınla mücadele kaynaklarının tahsisi yeterli miydi? Belediyeler ve orman işletme müdürlükleri arasındaki **karşılıklı yardım anlaşmaları** başarıyla uygulandı mı?
- **Bölge Sakinleri Üzerindeki Etkisi:** Tahliye süreci ve acil durum sığınaklarının sağlanması da dahil olmak üzere kamu güvenliği önlemlerinin etkinliği gözden geçirilecektir. Belediyeler, bölge sakinlerinin yeterince korunup korunmadığını ve gelecekte herhangi bir iyileştirmeye ihtiyaç olup olmadığını değerlendirecektir.

Avrupa Birliği tarafından finanse
edilmektedir

- **Tahliye Planları:** Geri bildirim, tahliye sürecinin belirli yönlerinin belirsiz veya etkisiz olduğunu gösteriyorsa, belediyeler tahliye rotalarını gözden geçirecek, tabelaları güncelleyecek veya halkı bilinçlendirme çabalarını geliştirecektir.
- **Koordinasyon Mekanizmaları:** Belediyeler, orman işletme müdürlükleri ve AFAD arasındaki **koordinasyon protokolleri**, gerçek orman yangını olaylarından çıkarılan derslere dayalı olarak sürekli değerlendirilecek ve geliştirilecektir.

9. Uygulama için Zaman Çizelgesi

Orman yangınlarına hazırlık ve müdahale stratejisinin uygulanmasına yönelik zaman çizelgesi, tüm paydaşların (belediyeler, orman işletme müdürlükleri ve ulusal makamlar) tam olarak katılımını ve orman yangınlarına karşı dayanıklılığı artırmak için gerekli önlemlerin alınmasını sağlayacak şekilde **12 aylık bir süre** içinde önemli kilometre taşlarına ulaşacak şekilde yapılandırılmıştır. Bu zaman çizelgesi, eğitim, koordinasyon, toplum katılımı ve strateji belgesinin son haline getirilmesi için kritik adımları özetlemektedir.

Kilometre Taşları ve Teslim Edilecekler

Aşağıdaki kilit kilometre taşları **12 aylık uygulama dönemi** için belirlenmiştir:

1. Birinci Çeyrek (1-3. Aylar)

- **Başlangıç ve Planlama:**
 - Stratejinin hedeflerini, rollerini ve sorumluluklarını tartışmak üzere **belediye yetkilileri, orman işletme müdürlükleri, AFAD** ve yerel itfaiye birimlerini içeren bir ilk **paydaş toplantısı düzenleyin**.
 - Her belediyenin ihtiyaçlarına göre ve **AFAD'ın ulusal standartlarıyla** koordineli olarak orman yangınlarına müdahale için **eğitim materyalleri** ve programları geliştirmeye başlayın.
 - **Belediyeler** ve **orman işletme müdürlükleri** arasında koordinasyon protokolleri oluşturun, orman yangını uyarıları ve veri paylaşımı için gerçek zamanlı iletişim kanalları kurun.
- **Erken Uyarı Sistemi Geliştirme:**
 - Mevcut **erken uyarı sistemlerinin** gözden geçirilmesi ve AFAD'ın ulusal platformlarıyla entegrasyon için gerekli iyileştirmelerin belirlenmesi.

2. İkinci Çeyrek (4-6. Aylar)

- **Kapasite Geliştirme ve Eğitim:**
 - **Belediye yangın söndürme ekipleri** ve **orman yönetimi ekiplerini** içeren ortak tatbikatlar da dahil olmak üzere belediye ve ormancılık personeli için ilk **yangın müdahale eğitimleri** serisinin gerçekleştirilmesi.
 - **Tahliye yolları, yangın güvenliği protokolleri** ve **acil durum** hazırlığı konularında bölge sakinlerini eğitmeye odaklanarak orman yangınlarına hazırlık konusunda ilk **kamu çalıştaylarını** düzenleyin.
- **Erken Uyarı Sistemlerinin Uygulanması:**
 - AFAD'ın platformlarına bağlanmak için yerel **SMS uyarı sistemlerini, kamu anons sistemlerini** ve diğer teknolojileri kurun ve entegre edin, böylece tüm bölge sakinlerinin zamanında orman yangını uyarıları almasını sağlayın.

3. Üçüncü Çeyrek (7-9. Aylar)

- **Yangın Tatbikatları ve Simülasyonları:**
 - Birden fazla belediyeyi etkileyen büyük ölçekli bir **orman** yangını olayını simüle eden ve **orman işletme müdürlükleri** ve **AFAD** ile koordinasyonu içeren ilk **belediyeler arası yangın tatbikatının** gerçekleştirilmesi.
 - **Müdahale süreleri, koordinasyon etkinliği** ve **halkın tahliyesine** odaklanarak tatbikatın başarısını değerlendirin. Protokolleri iyileştirmek için tatbikattan elde edilen bilgileri kullanın.
- **Tahliye Planlarının İyileştirilmesi:**
 - **Tahliye planlarını** tamamlayın, **güvenli bölgeler** ve acil durum sığınakları oluşturun ve gerektiğinde hızlı bir tahliye için tüm altyapının hazır olmasını sağlayın.

4. Dördüncü Çeyrek (10-12. Aylar)

- **Strateji Belgesinin Sonuçlandırılması:**
 - Paydaşlardan gelen tüm geri bildirimleri de dahil ederek **strateji belgesine** son halini verin ve yıl boyunca gerçekleştirilen **eğitim, tatbikat** ve **halkın katılımı** faaliyetlerine dayalı olarak gerekli düzenlemeleri yapın.
 - İlerlemeyi değerlendirmek, boşlukları belirlemek ve stratejinin **AFAD'ın Ulusal Afet Müdahale Planı** ile tam olarak uyumlu olmasını sağlamak için tüm paydaşlarla **son bir gözden geçirme toplantısı düzenleyin.**
- **Son Yangın Tatbikatları ve Atölye Çalışmaları:**
 - Tüm bölge sakinlerinin ve personelin gelecekteki orman yangını olaylarına tam olarak hazır olmasını sağlamak için son bir **yangın tatbikatı** ve **toplum katılım çalışmaları** düzenleyin.

Risk Azaltma Önlemleri

Uygulama süreci boyunca, stratejinin etkinliğini geciktirebilecek veya engelleyebilecek çeşitli potansiyel riskler bulunmaktadır. Bu riskleri azaltmak için aşağıdaki acil durum planları uygulamaya konulacaktır:

1. Kaynak Sınırlamaları

- **Acil Durum Planı:** Bazı belediyelerin veya orman işletme müdürlüklerinin **bütçe kısıtlamalarıyla** karşılaşması veya **gerekli ekipmana erişimlerinin olmaması** halinde, AFAD'dan ulusal veya bölgesel finansman mekanizmaları aracılığıyla **ek destek** sağlaması talep edilecektir. Ekipman ve personelin en çok ihtiyaç duyulan yerlerde bulunmasını sağlamak için belediyeler arasında kaynak paylaşım anlaşmaları da yapılacaktır.

2. Katılım Eksikliği

- **Acil Durum Planı:** Yerel toplulukların ya da paydaşların katılım eksikliği varsa, orman yangınlarına hazırlıklı olmanın önemini vurgulamak için ek kamuoyu bilinçlendirme kampanyaları başlatılacaktır. Özellikle yüksek riskli bölgelerde katılımı teşvik etmek için yerel liderler de harekete geçirilecektir.

3. Eğitim veya Tatbikatlarda Gecikmeler

- **Beklenmedik Durum Planı:** Eğitim oturumları veya tatbikatlar **programlama çatışmaları** veya diğer lojistik sorunlar nedeniyle ertelenirse, planlamada esnekliğe izin veren bir yedek program geliştirilecektir. Yüz yüze oturumlar ertelense bile paydaşların gerekli eğitimi almasını sağlamak için sanal eğitim oturumları da kullanılabilir.

Yayın ve Yayımlama

Orman yangınlarına hazırlık stratejisinin tüm paydaşlar tarafından erişilebilir olmasını sağlamak için, belge birden fazla formatta ve dilde yayınlanacak ve hem yerel hem de ulusal yetkililer tarafından yaygın olarak kullanılabilir.

1. Basılı Kopya ve Elektronik Formatlar

- Nihai hale getirilen strateji belgesi **basılı (250 kopya)** ve **elektronik formatlarda** yayınlanacaktır. Belge, yaygın erişilebilirliği sağlamak için **belediye yetkililerine, orman işletme müdürlüklerine** ve **AFAD'a** dağıtılacaktır.

2. Diller

- Belge **Türkçe, İngilizce ve Yunanca** dillerine çevrilerek, sınır ötesi veya uluslararası işbirliklerinde bulunanlar da dahil olmak üzere ilgili tüm paydaşlar ve ortak kuruluşlar tarafından erişilebilir olması sağlanacaktır.

3. Çevrimiçi Yaygınlaştırma

- Strateji, **proje web sitesinde** ve diğer ilgili dijital platformlarda kamuoyu, araştırmacılar ve afet yönetimi uzmanları tarafından indirilebilecek şekilde kullanıma sunulacaktır. Belgenin bağlantıları **sosyal medya, yerel yönetim web siteleri** ve **AFAD'ın afet yönetimi portalı** aracılığıyla paylaşılacaktır.

Αvrupa Birliği tarafından finanse
edilmektedir

